

Σχέδιο νόμου περί ευθύνης Υπουργών

Ο νόμος 3126/2003 που αφορά στην ποινική ευθύνη των Υπουργών έχει εκδοθεί ως εκτελεστικός του άρθρου 86 του Συντάγματος, το οποίο και σε μεγάλο βαθμό προσδιορίζει το περιεχόμενό του. Το ΠΑΣΟΚ έχει δεσμευτεί να προτείνει την τροποποίηση του άρθρου 86 του Συντάγματος, αμέσως μόλις αυτό είναι εφικτό, προκειμένου να διευκολυνθεί η άσκηση ποινικών διώξεων σε βάρος επίορκων Υπουργών και Υφυπουργών, οι οποίοι ζημιώνουν το κράτος καταχρώμενοι της εμπιστοσύνης των πολιτών.

Ωστόσο και υπό το ισχύον άρθρο 86 είναι εφικτές διορθωτικές παρεμβάσεις, ώστε να εξαλειφθούν ανεπίτρεπτες διακρίσεις υπέρ των Υπουργών οι οποίες **δεν** επιβάλλονται από το Σύνταγμα.

Για τις μεταβολές που περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου ελήφθησαν υπόψη οι προτάσεις της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, οι οποίες και συγκέντρωσαν την ευρύτατη συναίνεση των πολιτικών κομμάτων.

Με τη νομοθετική πρωτοβουλία της, η Κυβέρνηση απαντά στην εύλογη απαίτηση των πολιτών να καταστεί αποτελεσματική η διερεύνηση πιθανών ποινικών ευθυνών κυβερνητικών στελεχών σε υποθέσεις δημοσίου ενδιαφέροντος.

Συνοπτικά, οι αλλαγές που προτείνονται για την ευθύνη των Υπουργών είναι οι ακόλουθες:

- 1. Κατάργηση όλων των εξαιρετικά σύντομων παραγραφών.** Ειδικότερα, ο ισχύων νόμος προβλέπει πενταετή παραγραφή ακόμα και για τα κακουργήματα. Η θέσπιση της ειδικής αυτής παραγραφής, προς όφελος των Υπουργών, δε δικαιολογείται και ούτε άλλωστε επιβάλλεται από το Σύνταγμα. Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου **η παραγραφή για αδικήματα Υπουργών είναι ίδια με την παραγραφή που ισχύει για όλους.** Βεβαίως δεν μπορεί να αλλάξει η προβλεπόμενη από το άρθρο 86 παρ. 2 Συντ. αποσβεστική προθεσμία.
- 2. Επιβολή περιοριστικών όρων.** Με τον ισχύοντα νόμο απαγορεύεται η βίαιη προσαγωγή, σύλληψη, προσωρινή κράτηση και επιβολή περιοριστικών όρων σε βάρος Υπουργών. Οι πρώτες τρεις απαγορεύσεις φαίνονται πράγματι δικαιολογημένες, ώστε να αποφεύγεται πιθανή δυσανάλογη βλάβη στην πολιτική ζωή σε σχέση με το δικονομικό όφελος στο οποίο στοχεύουν. Ωστόσο η απαγόρευση επιβολής περιοριστικών όρων, όπως είναι λ.χ. η απαγόρευση εξόδου από τη χώρα, δε φαίνεται δικαιολογημένη, κυρίως αν λάβει κανείς υπόψη του ότι σε άλλες χώρες πολιτικά πρόσωπα διέφυγαν στο εξωτερικό.

3. **Υποχρεωτική κατάσχεση οικονομικού οφέλους.** Προστίθεται νέα διάταξη στο σχέδιο νόμου, σύμφωνα με την οποία, η Επιτροπή της Βουλής που διενεργεί προκαταρκτική εξέταση διατάσσει υποχρεωτικά την κατάσχεση του οικονομικού οφέλους που συνεπάγεται η διερευνώμενη αξιόποινη πράξη.
4. **Δημιουργία Γνωμοδοτικού Συμβουλίου.** Προτείνεται η δημιουργία τριμελούς Γνωμοδοτικού Συμβουλίου πριν από τη σύσταση της προανακριτικής Επιτροπής της Βουλής. Αποτελείται από έναν αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και δύο εισαγγελείς εφετών και έχει ως έργο να προβεί στο νομικό έλεγχο των στοιχείων και την αξιολόγηση της ουσιαστικής βασιμότητάς τους και μετά να γνωμοδοτήσει εάν συντρέχει περίπτωση διερεύνησης πιθανής ποινικής ευθύνης Υπουργού. Ουσιαστικά πρόκειται για μια διαδικασία νομικής και ουσιαστικής επεξεργασίας των κατηγοριών, ώστε να παρέχονται περισσότερες εγγυήσεις για ορθή απόφαση σχετικά με την αναγκαιότητα σύστασης προανακριτικής επιτροπής.
5. **Δέσμευση κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων και χρηματοπιστωτικών προϊόντων** μετά την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος Υπουργού ή Υφυπουργού με απόφαση του ανακριτή, εφόσον η δίωξη αφορά κακουργηματική πράξη.